

EFFEKTIV BOSETTING I RIKTIG KOMMUNE

I 2001 lanserte UDI en ny ordning for bosetting som er innført i hele Norge. Med dette vil UDI redusere oppholdstiden i mottak, samt sikre vellykket kopling mellom flyktninger og kommuner.

Våren 2001 ble en ny bosettingsmodell vedtatt av Stortinget. Et nasjonalt utvalg fastsetter bosettingsbehovet for det kommende året og fordeler antall flyktninger i hvert enkelt fylke. UDI's regionkontor og Kommunenes Sentralforbund (KS) fordeler bosettingsbehovet til fylkene mellom kommunene.

Fordelingen mellom kommunene bygger på flere kriterier som folketall i kommunen, flyktingens egne ønsker og arbeidsmarkedet. På bakgrunn av dette anmoder UDIs regionkontor kommunene i regionen om å bosette et visst antall flyktninger.

De viktigste målsettingene i bosettingsarbeidet er å:

- sikre rask bosetting
- bosette flyktninger i kommuner der de kan få arbeid eller utdanning slik at den enkelte raskest mulig kan bli økonomisk selvhjulpen
- bosette flyktninger i nærheten av familie og venner
- skape stabilitet etter bosetting for å redusere antall flyktninger som flytter
- tilfredstille flyktingenes behov for spesielle helse-tjenester

Over forventning

Fra høsten 1999 har antall beboere i mottak som var klare for bosetting økt. Dette har ført til lang ventetid for mange. Den trege bosettingen krevde ny tenkning i forhold

til kopling mellom flyktninger og kommuner. I 2001, etter å ha avsluttet et omfattende forsøksprosjekt som ga gode resultater ved UDIs Regionkontor Nord, lanserte UDI en ny metode for bosetting. Kjernen i den nye metoden er å skape direkte kontakt mellom mottakene, flyktingene og kommunene uten UDI som et mellomledd.

– Vi startet prosjektet med et håp om å få raskere bosetting i forsøksgruppen sammenlignet med vanlig bosetting, forteller Øyvind Svensson ved UDIs Regionkontor Nord. Da vi sammenlignet bosettingsresultatene i en bestemt periode ble vi overrasket. Resultatene var bedre enn våre forventninger – forsøksgruppen bosatte 60 prosent flere flyktninger enn kontrollgruppen, forteller han.

Erfaringene fra prosjektet som ble avsluttet i mai 2001 viser at:

- mottaksansatte kan spille på tette og gode samarbeidsrelasjoner med personer særlig i egen kommune og i nabokommuner og bidra til anskaffelse av plasser
- bosettingen går raskere
- ved endring av bosettingssystemet får UDIs regionkontor frigjort ressurser som kan brukes til å styrke samarbeidet mellom UDI og bosettingskommunene i regionen, både i den hensikt å skaffe til veie bosetningsplasser, og ikke minst når det gjelder utvikling av flyktningsarbeidet i kommunene
- beboernes egen involvering i arbeidet med å finne seg en bosettingskommune økte vesentlig

"Hva skal jeg gjøre?"

Som verktøy i koplingsarbeidet mellom beboere i mottak og bosettingskommune utarbeidet UDIs regionkontor

Nord et kommunearkiv. Kommunearkivet er et nettsted som skal fungere som portal til bosettingsrelevant informasjon om bosettingskommuner. Hensikten med kommunearkivet er å distribuere relevant informasjon til flyktningen og de mottaksansatte som skal veilede vedkommende i koplingsprosessen til kommunen. Dette har bidratt til å vise veien videre til ønsket informasjon.

Gjennom bruk av kommunearkivet har den enkelte beboer også selv blitt aktivisert til å søke informasjon om potensielle bosettingskommuner. Ved at beboeren får bedre informasjon om sin fremtidige kommune håper UDI å få til en kvalitetsmessig bedre bosetting.

– Vi ser i vår treffstatistikk i kommunearkivet at flyktninger og mottaksansatte leter etter kommuner som passer den enkeltes behov. I letingen etter en passende kommune har vi klart å endre flyktningenes fokus fra "hvor skal jeg bo" til "hva skal jeg gjøre". Og når flyktningene selv undersøker mulighetene og finner den rette kommunen, har vi langt flere muligheter for å få en bedre match, avslutter Svensson.

Bergen. Alan Mahmod Mustafa (30) har timeplanen full, med norskkurs to dager i uken og arbeidspraksis tre dager. Irakeren blir fast ansatt hos Autoglass. Prøveordning gir flyktninger lønn for opplæring. Lønnet kvalifisering . Foto: SCANPIX

